

KRITICKÉ LÍSTKY

zpravodaj pro přátele
Kritického myšlení

únor 2019

13

Vydalo Kritické myšlení, z. s.

INSPIRACE DO VÝUKY

Skříp, škráb, píp a žbluňk
Bible je knihovna – inkluzivní
mezikulturní učení

DO KNIHOVNY

Kratochvíl: série
Pachatelé dobrých skutků
Matocha: *Prašina*

Milí čtenáři,

i v roce 2019 bychom vám rádi nabízeli zprávy o zajímavých pedagogických počinech od vyučujících, které oslovil program RWCT. V tomto čísle Kritických lístků najdete jen dva články, ale oba velmi inspirativní. Prvním z nich je popis čtenářské lekce v 1. třídě. Děti si s paní učitelkou Janou Zdráhalovou přečetly knihu *Skříp, škráb, píp a žbluňk*, která pojednává o dětském nočním strachu z neznámého. Paní učitelka kladla žákům podnětné otázky, díky kterým si mohli děj knihy představit, porovnat se svou zkušeností, na základě toho vyhodnotit chování hlavního hrdiny a poradit mu, co udělat. Druhý článek je příspěvkem naší spolupracovnice Noemi Bravené, teoložky a vysokoškolské pedagožky, která dokáže s dětmi (i velmi malými) otvírat náročné témata s nejen křesťanskou tematikou. Je fascinující, jak Noemi umí pomocí elementarizace ukázat dětem strukturu bible, kterou jiným způsobem vnímá žid, křesťan katolického nebo protestantského vyznání a člověk bez vyznání. Práce s dětmi je zasazena do třífázového modelu učení, v hodině je využito několik metod programu RWCT, ale hlavně zde vyučující využívá důkazy o učení nejenom k zjištění, co si děti z lekce odnášejí, ale i toho, jaké miskoncepce jim v hlavách zůstaly nebo vznikly během hodiny. V pravidelné rubrice *Do knihovny* pro vás Kamila Bergmannová připravila recenze dětských knih, které stojí za přečtení.

Příjemné čtení a mnoho radosti v roce 2019 vám přeje
Katka Šafránková

Skříp, škráb, píp a žbluňk

Jana Zdráhalová,
ZŠ Krnov

Třída: 1.

Předmět: Čtení

Cíle:

Žák vyjadřuje své pocity a myšlenky.

Žák srovnává sebe a své zkušenosti s postavami příběhu i příběhem samotným.

Čtenářské strategie: předvídání, vizualizace, vytváření souvislostí

Pomůcky: obrázky pocitů, pracovní listy, emotikony, ozvučná dřívka, žabáci-smajlíci

EVOKACE

Děti dostaly do dvojic sadu obrázků, na kterých byly vyobrazeny obličejové vyjadřující pocit strachu. Úkolem bylo si je prohlédnout a přemýšlet, co mají společného, jestli se v něčem liší, popř. zda by nějaký obrázek vyřadily a proč.

Těkej, štronzo, dvojice

Na pokyn „těkej“ děti v rytmu ozvučných dřivek chodily volně po třídě, na druhý pokyn „štronzo“ se zastavily a očima si našly kamaráda. Na třetí pokyn „dvojice“ spolu vytvořily páry.

V tomto okamžiku jsem se zeptala: *Kdy jsi měl naposledy strach? Vzpomeň si na tuto situaci a pověz o ní kamarádovi.* Děti si po dobu asi jedné minuty sdělovaly své zážitky.

Při druhém kole této aktivity zazněla otázka: *Co ti od strachu pomáhá?*

Sdílení v kruhu na koberci

Téměř všechny děti chtěly sdílet před třídou svůj zážitek, kdy měly strach, proto jsem zvolila „losovátka“ a „vytáhla“ pouze dvě děti.

Předvídání

V tuto chvíli jsem děti seznámila s názvem knihy a ukázala jim obrázek na přebalu.

Postupně jsem jim kladla otázky a dávala úkoly:

- ▶ O čem asi kniha bude vyprávět?
- ▶ Co se o žabáčkovi můžeme dozvědět z titulního obrázku?
- ▶ Můžeme poznat, jak se jmenuje?
- ▶ Sám pro sebe si v hlavičce vymysli jméno pro žabáčka.
- ▶ Náš žabáček v knize se jmenuje Jeroným. Napiš ve vzduchu písmeno, jímž jméno začíná.

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ

Úvodní věta knihy zní: *Je večer a nad rybníčkem se stmívá.*

Zavři oči a představ si, co můžeš u rybníka vidět, slyšet, cítit?

Děti nahlas sdílely, co si představovaly.

Nyní následovalo **řízené čtení s otázkami** doprovázené promítáním obrázků z knihy.

Je večer a nad rybníčkem se stmívá.

A Jeroným má už zase strach.

Z čeho může mít Jeroným asi strach?

„Do hajan, žabáčku,“ říká maminka. Jeroným zkouší, jestli jsou dveře dobře zavřené...

Potom ve vodě poskakuje za maminkou. Když je s maminkou, je mu dobře.

V koupelně si Jeroným umyje obličej a ruce. Vyčistí si pusku. Maminka poslouchá, jak to šustí.

Úplně sám si oblékne pyžamko. Maminka mu jen zapne knoflíky.

„Ještě vyčurat a pak spinkat,“ prozpěvuje si maminka.

Zvedni ruku, u koho to doma probíhá úplně stejně.

Maminka ví, že se žabáček moc bojí tmy. „Tatínek ti přijde přečíst pohádku.“

Tatínek už je tady! Jeroným si k němu sedne. Kdyby to mohlo trvat navždycky!

„Dobrou noc, Jeronýme. Neboj se: jsem tady, hned vedle. Teď jdu říct mamince, aby ti dala pusku na dobrou noc.“

Tatínek obejmě Jeronýma a jde pryč.

Myslíš si, že to pomohlo a teď už se nebojí?

Myslíš, že už bude spát?

Co asi Jeroným udělá?

„Pomazlit, maminko. Pusinku, ještě pusinku a přitisknout tvářičku. Ještě...“

„To přeháníš, ty můj zelený pulečku... Teď už spinkej. Nechám svítit na chodbě. Spinkej, pulečku.“

Proč maminka říká Jeronýmovi „pulečku“?

„A teď jsem v pokoji úplně sám,“ říká si Jeroným. „Sám v postýlce, sám na celém světě.“

Teď jako bych zaslechl nějaký hluk...

Kdo to dělá skříp, škráb, píp a žbluňk pod mojí postýlkou?

Nějaká sladkovodní příšera? Opeřený had? Nebo dokonce kostlivec z bažin?

Jeronýma ze strachu rozbolelo břicho.

Už se ti někdy stalo, že tě ze strachu bolelo břicho?

Jak jsi to řešil?

Zkus poradit Jeronýmovi, co má udělat.

Jde za rodiči.

„Tatínku, tatínku,“ šeptá Jeroným. „Probud se! Něco pod mojí postýlkou dělá skříp, škráb, píp a žbluňk.“

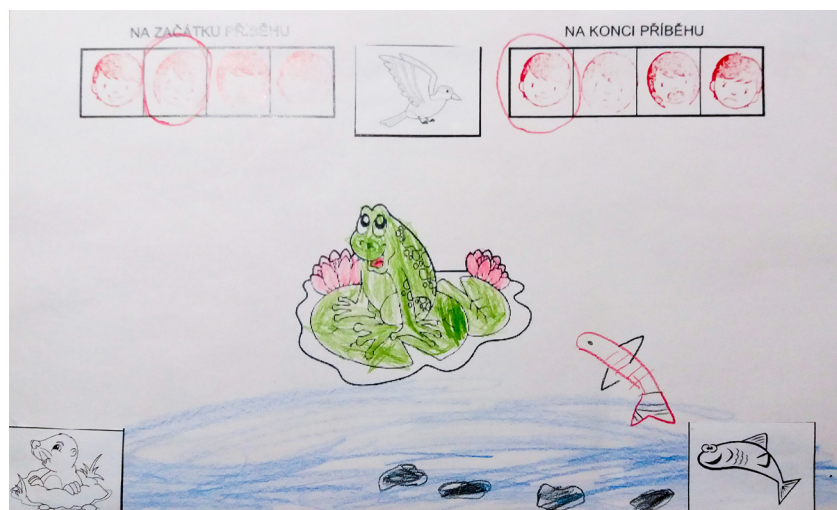
Tatínek otevře jedno oko.

„Skříp, škráb, píp a žbluňk?“ povzdechne si.

„Ale žabátko moje, to jsou jen noční zvuky. Vrať se do postele!“

Spinkej, Jeronýmku,“ říká tatínek a položí svému chlapečkovi ruku na oči. „Uvidíš, až otevřeš oči, bude ráno.“

Ale tohle není žádné ráno! A skříp, škráb, píp a žbluňk je pořád tady.

Jeroným zase uteče do pokoje k rodičům. „Ten skříp, škráb, píp a žbluňk tam pořád je.“

„To stačí, Jeronýme, už je pozdě! Žádný skříp, škráb, píp a žbluňk v tvém pokoji není. Ten v tuhle hodinu spí,“ zakvákal tatínek.

Jeroným se zase cítí sám, úplně sám.

Vyber emotikon, který podle tebe nejvíc vystihuje pocit, že je sám, úplně sám.

Třeše se strachy a potichoučku se plíží chodbou.

„Maminko, hrozně se bojím!“

Maminka se probudí a vezme Jeronýma do náručí.

Jeroným vklouzne mezi rodiče. Konečně může spát!

Mohl by tady příběh skončit?

Co se teď asi stane?

Jak bude příběh pokračovat?

Ale Jeroným se pořád vrtí a tatínek vedle něj nemůže usnout. Vyčerpaný tatínek přejde chodbu...

A lehne si do Jeronýmovy postele. Usne. Najednou se probudí. Skříp, škráb, píp a žbluňk je tu zas. Co to je?

Co tatínek slyší?

Co teď udělá?

Jde za Jeronýmem. Zašeptá: „Pojď. Půjdem se podívat ven, kdo dělá to skříp, škráb, píp a žbluňk.“

Má se Jeroným vydat s tatínkem ven?

Zvedněte ruku, kdo si myslíte, že ANO, a kdo si myslíte, že NE?

Proč si to myslíte?

Tatínek s Jeronýmem plavou černou nocí k velkému leknínovému listu.

„Skříp, škráb, píp a žbluňk,“ slyší oba v nočním tichu.

Napadá vás už v tuto chvíli, co by to mohlo být, kdo – nebo co – vydává tyto zvuky?

„Skříp, škráb!“ To si krtek hloubí díru.

„Píp!“ To zakřičel noční pták.

„Žbluňk!“ To z vody vyskočila a znovu se ponořila stříbrná rybka.

Jeroným se dívá do noci a usmívá se...

Jak se teď Jeroným cítí? Vyber emotikon.

Byl jeho strach oprávněný? Musel se bát?

„Víš co, tatínku...”

Myslím, že už se noci nebojím.“

A oba usnou, ukolébání šploucháním vody a vším tím vrzáním a pípáním...

Po dočtení celého příběhu: Proč paní spisovatelka celý ten příběh napsala? Co nám chtěla sdělit?

REFLEXE

Děti dostaly pracovní list, kde měly zakroužkovat, jak se Jeroným cítil na začátku příběhu a jak na konci. Pak měly k žabáčkovi domalovat rybník a z pěti obrázků vystříhnout a nalepit jen ty živočichy, kteří byli strůjci zvuků *skříp*, *škráb*, *píp* a *žbluňk*.

Po dokončení si každý našel kamaráda, se kterým ještě nemluvil, a vzájemně si zdůvodnili, proč nalepili daný obrázek, popř. mohli kamarádovi na jeho práci něco ocenit nebo mu něco doporučit propříště.

Na úplný závěr: *Postav se k žabáčkovi (smajlíkovi) podle toho, jak tě dnešní příběh zaujal, a svou volbu zdůvodni.*

ZÁVĚREČNÁ REFLEXE

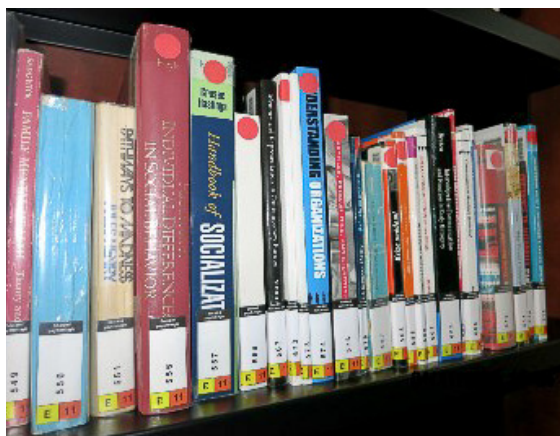
Z mého pohledu se hodina podařila, děti krásně spolupracovaly, soustředěně naslouchaly příběhu a v průběhu se zapojovaly do všech činností. Dvě děti příběh znaly a bylo velmi pěkné, jak se snažily vše udržet v tajnosti a neprozradit odpovědi na otázky, které zazněly při řízeném čtení. Už se těšíme na další příběhy, které nás během 1. třídy čekají.

[Zdroj: CROWTHER, Kitty. *Skříp, škráb, píp a žbluňk*. Praha: Baobab, 2012. ISBN 978-80-87060-66-7.]

Bible je knihovna – inkluzivní mezikulturní učení

Česká společnost zatím nevnímá pojem inkluze z hlediska životního světonázoru¹, ale i v tom jsme každý jiný. Homogenní třída tak může být z pohledu životní filozofie skutečně heterogenní platformou. V konkrétní lekci si ukážeme, jak děti vést k multikulturnímu, náboženskému i literárnímu učení pomocí

metod kritického myšlení. Tématem je struktura bible, kterou jiným způsobem vnímá žid, křesťan katolického nebo protestantského vyznání a člověk bez vyznání. Učit se vnímat bibli v této šíři vede k hlubšímu porozumění daným náboženstvím a kulturním souvislostem, jakož i jednotlivým menšinám, ale i k hlubšímu

porozumění skutečné literární hodnoty této specifické knihy. Inkluzivní vzdělávání v této lekci vychází z faktu, že bible je především literární památka (stejná pro všechny), ale její struktura ukazuje na čtyři různá porozumění: židovské, katolické, protestantské a všeobecně literární (souvislosti všech pohledů na bibli i strukturu). Inkluze neznamena jen stejné šance na vzdělání, ale i nárok na stejnou úctu.

Scénář lekce o struktuře bible

Cílem lekce je představit hlavní členění bible, nikoli jednotlivé knihy, ale celky s ohledem na židovskou, katolickou a protestantskou tradici, a tím odkrýt skutečnou literární hodnotu této knihy. Rozdíl mezi židovskou a křesťanskou tradicí je v jiném řazení a v rozličném počtu knih. Odlišnost mezi katolickou a protestantskou tradicí je v jiném počtu starozákonních

knih (SZ). Scénář lekce byl odzkoušen na 1. stupni ve 3. třídě ZŠ, ale lze jej použít i pro starší děti.²

EVOKACE

Když se dítě učí o velbloudovi, evokuje informace např. k obrysu velblouda **přímo**. To v mezikulturním vzdělávání velmi často není možné, protože dítě nemá dostatek zkušeností z „běžného“ života. Evokace proto probíhá **ne-přímo**, tj. je posunuta do **paralelního tématu**, které dítě zná. Musí však respektovat určitou **hlubší souvislost, kterou není vždy jednoduché objevit**.

Pro účely této lekce posloužily dva obrázky.

Obr. 1: Zámecká knihovna. Záměrem bylo navodit vstupní atmosféru k tématu. Děti sdílely ve dvojicích, o čem si budeme povídat. Pak jsme všichni společně odpovědi poznamenali na tabuli.

Obr. 2: Část jednoho regálu v klasické knihovně. Tento obrázek sledoval hlavní výukový záměr – předat dětem informaci, že je bible strukturovaná a že to má pro konkrétní lidi jinou důležitost. Děti evokovaly různá témata, která mají následující hlubší souvislost s probíranou problematikou.

Cílem evokace je, aby si žák uvědomil, že knihovna má určitý řád a že není jedno, kde se daná knížka nachází, jak vypadá a jak je označená – má to svou logiku a pravidla, která se dodržují, a jsou proto pro lidi moc důležitá, jinak by v knihovně byl „chaos“. Metoda vizualizace

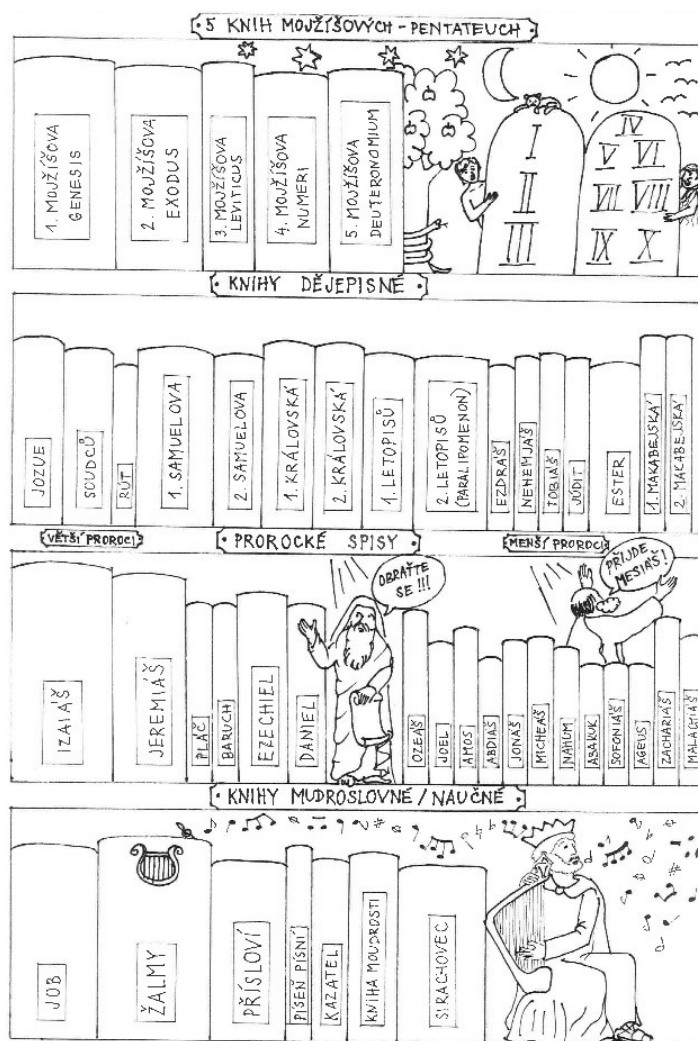
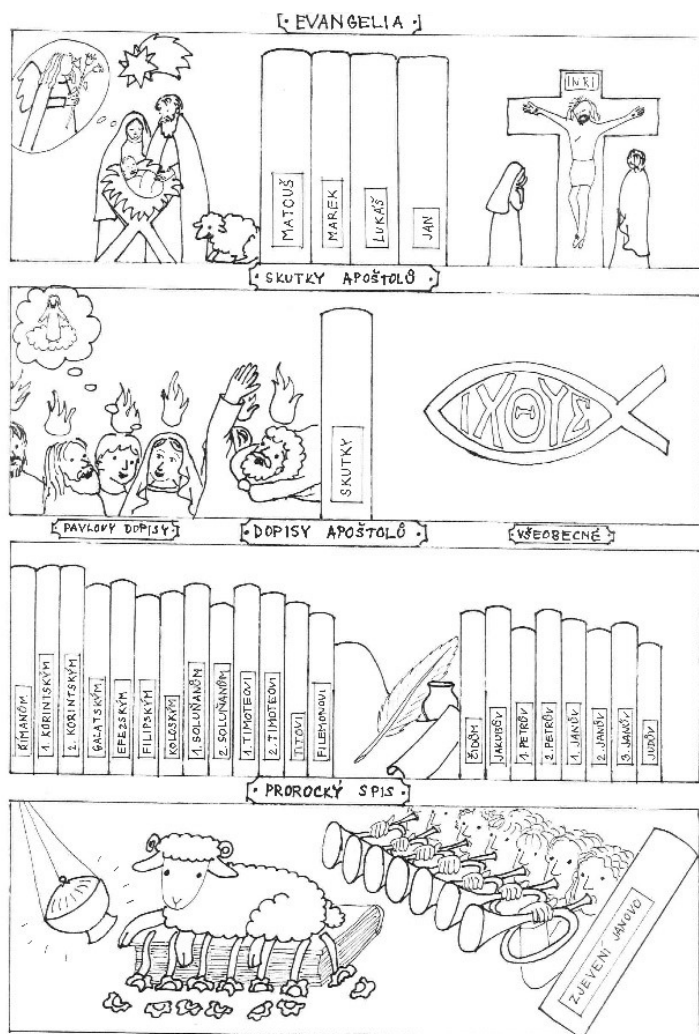

Noemi Bravená,
 Husitská teologická
 fakulta a Svatojánská
 kolej – vyšší odborná
 škola pedagogická

¹ Příspěvek vznikl v rámci řešení projektu České biskupské konference „Bible jako literární dílo“ a Progres Q05 Právní a společenské aspekty migrace a problémy postavení menšin Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy.

² Všechny materiály, tj. i texty pro starší děti, včetně grafických příloh budou volně ke stažení na: www.katecheze.cz.

Evokace k obrázku ▶ knížky jsou řazeny nikoli podle velikosti, ale podle jiného kritéria ▶ jsou označeny – mají na sobě signaturu ▶ mají na sobě speciální označení, které znamená ještě jinou důležitou informaci (většinou prezenční výpůjčka) ▶ jsou na stejné polici ▶ jsou různě barevné a široké	Souvislost evokovaného obsahu s tématem ▶ knihy bible nejsou řazeny podle toho, jak jsou velké nebo staré – rozhodují i jiná kritéria ▶ každá kniha Starého nebo Nového zákona má specifické označení – písmenkovou zkratku ▶ některé knihy mohou mít na sobě speciální označení, např. všichni tyto knihy v bibli nemají ▶ jedna policek obsahuje určitý počet knih, které tvoří jistý celek; existují různé celky knih (= je více policek) ▶ každá kniha má jiný text a je jinak dlouhá
Další možnosti evokace ▶ Kdo z vás chodí do knihovny? ▶ Jak hledáme v knihovně knížky? ▶ Co se stane, když knížku někdo zařadí na nesprávné místo? Co by se stalo, kdybychom všechny knížky přeházeli?	Souvislost evokovaného obsahu s tématem ▶ knih bible je mnoho a panuje mezi nimi řád jako v knihovně ▶ v bibli také nejdříve neumíme hledat, ale učíme se to postupně ▶ knihu vždy najdeme na konkrétním místě a čtenář si ji nemůže dávat, kam chce

Text č. 1 Křesťanská bible

má dvě části: Starý a Nový zákon

Nový zákon má 27 knih a je pro křesťany stejně důležitý jako Starý zákon, ale má navíc příběhy o Ježíši Kristu.

Dělí se na **čtyři** části:

- evangelia (4 knihy)
- skutky apoštolské (1 kniha)
- dopisy (21 knih)
- zjevení Janovo (1 kniha)

Slovo evangelium znamená dobrá zpráva a mají to v názvu 4 knihy, které popisují narození, život, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Katolická Bible má 73
a protestantská 66 knih.

Text č. 2 Křesťanská bible

má dvě části: Starý a Nový zákon

Starý zákon má více knih než Nový zákon a dělí se na **čtyři** části:

- knihy Mojžišovy (5 knih)
- historické (dějepisné knihy, 16 knih)
- knihy naučné (mudroslovné, 7 knih)
- prorocké knihy (18 knih)

Má 46 knih, ale protestanti (evangelíci) se učí, že Starý zákon má pouze 39 knih. Katolíci navíc do knih Starého zákona zařazují 7 dalších knih (deuterokanonické): Júdít, Tobiaš, Báruch, Sírachovec, Moudrost, 1. kniha Makabejská, 2. kniha Makabejská.

Katolická Bible má 73
a protestantská 66 knih.

Text č. 3 Židovská bible

se jmenuje **TaNaCh** a má 24 knih

Dělí se na tři velké části:

Ta = TÓRA (zákon) – (5 knih Mojžišových)
Ne = NEVI'IM (proroci; 8 knih); je to malé číslo, protože židé mají všech 12 malých proroků v jedné knížce, na rozdíl od křesťanů

Ke = KETUVIM (spisy, 11 knih) obsahují básně, modlitby a další texty, které nebylo možné zařadit do druhé části židovské bible, protože vznikly později

Celý TaNaCh nazvali křesťané Starým zákonem a některým knihám dali jiné pořadí. Ale pozor, židovská bible i Starý zákon obsahují stejný text.

V této bibli nenajdeme knihy deuterokanonické.

BIBLE	počet knih	první část (zelená)		prorocké knihy (modré)	
		5 knih Mojžíšových	evangelia	je jich hodně	je jedna
židovská					
Starý zákon					
Nový zákon					

a symbolizace tématu je pro dítě nezastupitelná a dává mu dostatek podnětů k tomu, aby i tak složitě téma evokovalo.

Na tabuli jsem napsala téma: BIBLE JE KNIHOVNA a rozdala jsem dětem tabulku V-CH-D (vím – chci vědět – dozvěděl/a jsem se), u které vyplňovaly pouze první dva sloupce.

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ

Mladším žákům byl podán krátký výklad k přiloženým obrázkům. Společně jsme některé políčky počítali. Dále všichni obdrželi stručné texty, které si přečetli a v kterých mohli hledat potřebné informace. Každé dítě četlo text 1, 2 nebo 3 a podle těchto skupin sestavovalo jednotlivé části biblí.

Obrázky jsou dostupné na: <http://deti.vira.cz/bible-pro-deti/>. Poznámka pro pedagogy: SZ knihovna, vpravo na tomto obrázku, obsahuje také knihy deuterokanonické (má celkem 46 knih), řazení políček však bylo inspirováno židovskou biblí, tj. správně by tato knihovna měla mít vyměněný třetí a čtvrtý regál. Další knihovničky budou ke stažení v kompletním balíčku na: www.katecheze.cz.

Dále jsem pracovala s vizualizací a s jednotlivými částmi bible, které mají vždy stejnou barvu podle typu textu.

- ▶ „stejně barvy“ symbolizují shodné nebo **charakterem podobné textové korpusy**
- ▶ každá políčka knihovniček může být jinak dlouhá, přesto jsou tam **typově stejné svazky**:

zelená: nejdůležitější knihy (Tóra, 5 knih Mojžíšových, evangelia)

fialová: historické knihy

oranžová: naučné (mudroslovné) knihy

modrá: prorocké knihy

Žáci se ve skupinách dohodli, jakou část bible mají v ruce (vytištěno na velký papír), šli ji dát na tabuli a pak jsme všichni společně „bibli“ na tabuli sestavovali a svá rozhodnutí komentovali. Žáci měli po celou dobu k dispozici výše zmíněné texty a obrázky, v kterých mohli hledat.

REFLEXE

Na závěr hodiny žáci vyplňovali poslední sloupec tabulky V-CH-D a tabulku s analýzou věcných rysů.

Vím	Chci vědět	Dozvěděl/a jsem se	Miskoncepce
?	?	Dnes jsem se dozvěděla, že bible je knihovna a proč se jí tak říká a že je rozdělená na tři části : Nový zákon, Starý zákon a židovskou biblí.	Vznikla propojením dvou rozdílných biblí v jeden celek, tj. nepochopení, že se jedná o dvě rozdílné knihy.
?	Co je bible v překladu? Kdo ji napsal?	Že židé nevěří v Mojžíše , že bible je knihovna.	Vznikla tak, že dítě špatně porozumělo komentáři svého spolužáka a mé reakci na něj. Žák zdůrazňoval, že židé nevěří v Ježíše , a já jsem jim vysvětlila proč: je to již očekávaný Mesiáš (Spasitel světa). Jiný chlapec si pojem Mesiáš s největší pravděpodobností spletl s jinou biblickou postavou, s Mojžíšem.
Nevím	Proč je bible knihovna? Chci vědět, proč tomu lidé věří? Je to pravda?	Dozvěděla jsem se, že bible je knihovna. Zjistila jsem, že mají stejné barvy .	Vznikla propojením vizualizace s představou, že v různých pojetích bible jsou jednotlivé knihy skutečně barevné (bylo to ve třídě, kde jsme si společně neukazovali opravdovou křesťanskou biblí).

Inkluzivní vzdělávání cílí na vztahy mezi více komponenty (v našem případě mezi různými pojetími bible), což klade náročnost nejen na elementarizaci ze strany učitele, ale i pochopení ze strany žáka. Inkluzivní mezikulturní vzdělávání proto musí počítat s tím, že si děti odnáší i **chyby z výuky! Proto jsou metody kritického myšlení nezastupitelné i pro zpětnou vazbu učitele.** Ukazují nám totiž to, co jsme jako učitelé vysvětlili dětem nedostatečně nebo co nebylo dětmi správně pochopeno. Učitel se na základě analýzy těchto tabulek může v následné hodině k tématu vrátit a opravit dětské miskoncepce. Tabulka obsahuje transkribované výpovědi dětí.

Závěr

- ▶ u složitých multikulturních témat je důležité vymyslet, jak dítě může projít procesem evokace, aniž se tato fáze předem zavrhně jako nemožná
- ▶ proces elementarizace musí být promyšlený s ohledem na to, co je shodného nebo jiného pro určité myšlenkové celky, a to má

vliv nejen na výběr učební látky, ale i použitých metod

- ▶ metody kritického myšlení v inkluzivním multikulturním vzdělávání hrají nezastupitelnou roli v tom, že umožňují žákům třídění informací, které by pro žáka byly příliš složité, nesmyslné nebo nepřehledné
- ▶ metody kritického myšlení slouží zároveň jako zpětná vazba pro učitele, zda dítě význam heterogenních obsahů pochopilo (viz třetí sloupec tabulky V-CH-D)
- ▶ vizualizace je pro žáky 1. stupně ZŠ nezastupitelná v procesu porozumění složitějším výukovým obsahům, ale může vést i k miskonceptům

Připadá vám téma příliš složité pro tak malé děti? Cílem hodiny nejsou přesné znalosti, ale fakt, že existuje více různých porozumění knize knih. V tomto smyslu si odvažuji tvrdit, že i tak složitá problematika je v praxi uskutečnitelná a lze ji otevřít každým učitelem českého jazyka a literatury.

Židovská bible				Křesťanská bible			
TÓRA = ZÁKON				STARÝ ZÁKON			
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	Knihy historické (dějepisné)			
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	Knihy historické			
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	1. Izaiáš	2. Izaiáš	3. Izaiáš	4. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	5. Izaiáš	6. Izaiáš	7. Izaiáš	8. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	9. Izaiáš	10. Izaiáš	11. Izaiáš	12. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	13. Izaiáš	14. Izaiáš	15. Izaiáš	16. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	17. Izaiáš	18. Izaiáš	19. Izaiáš	20. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	21. Izaiáš	22. Izaiáš	23. Izaiáš	24. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	25. Izaiáš	26. Izaiáš	27. Izaiáš	28. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	29. Izaiáš	30. Izaiáš	31. Izaiáš	32. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	33. Izaiáš	34. Izaiáš	35. Izaiáš	36. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	37. Izaiáš	38. Izaiáš	39. Izaiáš	40. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	41. Izaiáš	42. Izaiáš	43. Izaiáš	44. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	45. Izaiáš	46. Izaiáš	47. Izaiáš	48. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	49. Izaiáš	50. Izaiáš	51. Izaiáš	52. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	53. Izaiáš	54. Izaiáš	55. Izaiáš	56. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	57. Izaiáš	58. Izaiáš	59. Izaiáš	60. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	61. Izaiáš	62. Izaiáš	63. Izaiáš	64. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	65. Izaiáš	66. Izaiáš	67. Izaiáš	68. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	69. Izaiáš	70. Izaiáš	71. Izaiáš	72. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	73. Izaiáš	74. Izaiáš	75. Izaiáš	76. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	77. Izaiáš	78. Izaiáš	79. Izaiáš	80. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	81. Izaiáš	82. Izaiáš	83. Izaiáš	84. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	85. Izaiáš	86. Izaiáš	87. Izaiáš	88. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	89. Izaiáš	90. Izaiáš	91. Izaiáš	92. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	93. Izaiáš	94. Izaiáš	95. Izaiáš	96. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	97. Izaiáš	98. Izaiáš	99. Izaiáš	100. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	101. Izaiáš	102. Izaiáš	103. Izaiáš	104. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	105. Izaiáš	106. Izaiáš	107. Izaiáš	108. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	109. Izaiáš	110. Izaiáš	111. Izaiáš	112. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	113. Izaiáš	114. Izaiáš	115. Izaiáš	116. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	117. Izaiáš	118. Izaiáš	119. Izaiáš	120. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	121. Izaiáš	122. Izaiáš	123. Izaiáš	124. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	125. Izaiáš	126. Izaiáš	127. Izaiáš	128. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	129. Izaiáš	130. Izaiáš	131. Izaiáš	132. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	133. Izaiáš	134. Izaiáš	135. Izaiáš	136. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	137. Izaiáš	138. Izaiáš	139. Izaiáš	140. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	141. Izaiáš	142. Izaiáš	143. Izaiáš	144. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	145. Izaiáš	146. Izaiáš	147. Izaiáš	148. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	149. Izaiáš	150. Izaiáš	151. Izaiáš	152. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	153. Izaiáš	154. Izaiáš	155. Izaiáš	156. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	157. Izaiáš	158. Izaiáš	159. Izaiáš	160. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	161. Izaiáš	162. Izaiáš	163. Izaiáš	164. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	165. Izaiáš	166. Izaiáš	167. Izaiáš	168. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	169. Izaiáš	170. Izaiáš	171. Izaiáš	172. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	173. Izaiáš	174. Izaiáš	175. Izaiáš	176. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	177. Izaiáš	178. Izaiáš	179. Izaiáš	180. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	181. Izaiáš	182. Izaiáš	183. Izaiáš	184. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	185. Izaiáš	186. Izaiáš	187. Izaiáš	188. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	189. Izaiáš	190. Izaiáš	191. Izaiáš	192. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	193. Izaiáš	194. Izaiáš	195. Izaiáš	196. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	197. Izaiáš	198. Izaiáš	199. Izaiáš	200. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	201. Izaiáš	202. Izaiáš	203. Izaiáš	204. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	205. Izaiáš	206. Izaiáš	207. Izaiáš	208. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	209. Izaiáš	210. Izaiáš	211. Izaiáš	212. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	213. Izaiáš	214. Izaiáš	215. Izaiáš	216. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	217. Izaiáš	218. Izaiáš	219. Izaiáš	220. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	221. Izaiáš	222. Izaiáš	223. Izaiáš	224. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	225. Izaiáš	226. Izaiáš	227. Izaiáš	228. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	229. Izaiáš	230. Izaiáš	231. Izaiáš	232. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	233. Izaiáš	234. Izaiáš	235. Izaiáš	236. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	237. Izaiáš	238. Izaiáš	239. Izaiáš	240. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	241. Izaiáš	242. Izaiáš	243. Izaiáš	244. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	245. Izaiáš	246. Izaiáš	247. Izaiáš	248. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	249. Izaiáš	250. Izaiáš	251. Izaiáš	252. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	253. Izaiáš	254. Izaiáš	255. Izaiáš	256. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	257. Izaiáš	258. Izaiáš	259. Izaiáš	260. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	261. Izaiáš	262. Izaiáš	263. Izaiáš	264. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	265. Izaiáš	266. Izaiáš	267. Izaiáš	268. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	269. Izaiáš	270. Izaiáš	271. Izaiáš	272. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	273. Izaiáš	274. Izaiáš	275. Izaiáš	276. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	277. Izaiáš	278. Izaiáš	279. Izaiáš	280. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	281. Izaiáš	282. Izaiáš	283. Izaiáš	284. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	285. Izaiáš	286. Izaiáš	287. Izaiáš	288. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	289. Izaiáš	290. Izaiáš	291. Izaiáš	292. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	293. Izaiáš	294. Izaiáš	295. Izaiáš	296. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	297. Izaiáš	298. Izaiáš	299. Izaiáš	300. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	301. Izaiáš	302. Izaiáš	303. Izaiáš	304. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	305. Izaiáš	306. Izaiáš	307. Izaiáš	308. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	309. Izaiáš	310. Izaiáš	311. Izaiáš	312. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	313. Izaiáš	314. Izaiáš	315. Izaiáš	316. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	317. Izaiáš	318. Izaiáš	319. Izaiáš	320. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	321. Izaiáš	322. Izaiáš	323. Izaiáš	324. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	325. Izaiáš	326. Izaiáš	327. Izaiáš	328. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	329. Izaiáš	330. Izaiáš	331. Izaiáš	332. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	333. Izaiáš	334. Izaiáš	335. Izaiáš	336. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	337. Izaiáš	338. Izaiáš	339. Izaiáš	340. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	341. Izaiáš	342. Izaiáš	343. Izaiáš	344. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	345. Izaiáš	346. Izaiáš	347. Izaiáš	348. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	349. Izaiáš	350. Izaiáš	351. Izaiáš	352. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	353. Izaiáš	354. Izaiáš	355. Izaiáš	356. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	357. Izaiáš	358. Izaiáš	359. Izaiáš	360. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	361. Izaiáš	362. Izaiáš	363. Izaiáš	364. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	365. Izaiáš	366. Izaiáš	367. Izaiáš	368. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	369. Izaiáš	370. Izaiáš	371. Izaiáš	372. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	373. Izaiáš	374. Izaiáš	375. Izaiáš	376. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	377. Izaiáš	378. Izaiáš	379. Izaiáš	380. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	381. Izaiáš	382. Izaiáš	383. Izaiáš	384. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	385. Izaiáš	386. Izaiáš	387. Izaiáš	388. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	389. Izaiáš	390. Izaiáš	391. Izaiáš	392. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	393. Izaiáš	394. Izaiáš	395. Izaiáš	396. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	397. Izaiáš	398. Izaiáš	399. Izaiáš	400. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	401. Izaiáš	402. Izaiáš	403. Izaiáš	404. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	405. Izaiáš	406. Izaiáš	407. Izaiáš	408. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	409. Izaiáš	410. Izaiáš	411. Izaiáš	412. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	413. Izaiáš	414. Izaiáš	415. Izaiáš	416. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	417. Izaiáš	418. Izaiáš	419. Izaiáš	420. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	421. Izaiáš	422. Izaiáš	423. Izaiáš	424. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	425. Izaiáš	426. Izaiáš	427. Izaiáš	428. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	429. Izaiáš	430. Izaiáš	431. Izaiáš	432. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	433. Izaiáš	434. Izaiáš	435. Izaiáš	436. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	437. Izaiáš	438. Izaiáš	439. Izaiáš	440. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	441. Izaiáš	442. Izaiáš	443. Izaiáš	444. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	445. Izaiáš	446. Izaiáš	447. Izaiáš	448. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	449. Izaiáš	450. Izaiáš	451. Izaiáš	452. Izaiáš
1. Mojžíšova	2. Mojžíšova	3. Mojžíšova	4. Mojžíšova	453. Izaiáš	454. Izaiáš	455. Izaiáš	456. Izaiáš

Do knihovny

Miloš Kratochvíl:

***Pachatelé dobrých skutků 1 – Puntíkáři*
Nakladatelství Mladá fronta, Praha 2009**

Všech pět knih, v nichž autor popisuje příhody dvou kamarádů, kteří mají jen ty nejčistší úmysly, a přesto se téměř vždy dostanou kvůli nim do nesnází, je uvedeno týměž mottem: „Všechno v téhle knížce je čistá pravda. Jestli se vám zdá, že se to stát nemohlo, tak je to nejspíš tím, že nemáte toho správného kamaráda.“ Michal Souček a Filip Fialka jsou však opravdu správní kamarádi.

Otce, který oceňuje učitelčiny poznámky v žákovské knížce, by si jistě přálo každé dítě školou povinné. Michal takového otce má. Všechny poznámky v žákovské knížce svého syna čte vždy se zaujetím. Ty obzvláště kreativní ho dokážou pracovně inspirovat, a proto je za ně paní učitelce patřičně vděčný. Víte, čemu se taky říká umění? Dostat černý puntík ještě předtím, než vůbec začnete chodit do školy. A ještě k tomu od samotného ředitele školy! Paní knihovnice v naší velké liberecké knihovně mě ujistila, že ty knížky jsou dost žádané. Miluji vtipné dětské publikace, při jejichž čtení se bavím i já, která jsem už hodně dlouho dospělá. A když v nich nacházím nějaké poučení i pro nás velké, беру to jako třešničku na dortu.

Miloš Kratochvíl:

***Pachatelé dobrých skutků 2 – Ducháři*
Nakladatelství Mladá fronta, Praha 2009**

V druhém dílu najde čtenář připomínky příhod z prvního dílu, jsou však zmíněny takovým způsobem, že nevadí, když jej neznáte. Tentokrát půjde o odstranění ducha. Ale abyste mohli ducha odstranit, musíte ho nejdříve uvidět. A v tom je kámen úrazu. Při čtení tohoto příběhu vás mnohokrát napadne úsloví: Každý dobrý skutek musí být po zásluze potrestán! Také zde se ilustrace i příběh výborně doplňují. Jsou totiž obojí vtipné. A to tak, že pobaví nejen děti, ale i dospělé. „...zastavit Fialku, když si něco usmyslí, je stejně nemožné jako chytit splašeného koně do sítky na motýly.“ (s. 116)

Podobných originálních a zábavných přirovnání je v knize nepřehledně. Občas narazíte na věty, které v dětském podání vyznívají velmi moudře: „Dospělí chápou některé věci strašně pomalu.“ (s. 18) „Lidi, co toho moc vědí, udělají vždycky všechno složitější. Toho jsem si všiml už dávno.“ (s. 42) „Když se to tak vezme, všichni jsme cvoci. My i dospělí. Jenomže ti to nechťejí přiznat.“ (s. 50)

Miloš Kratochvíl:

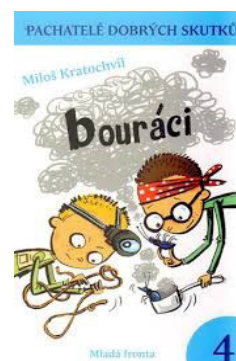
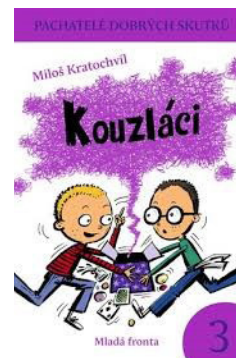
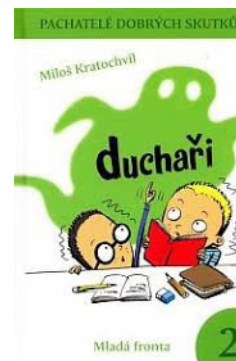
***Pachatelé dobrých skutků 3 – Kouzláci*
Nakladatelství Mladá fronta, Praha 2010**

Hned na počátku třetího dílu vyslovuje Michal hlubokou pravdu: „...jestli máme někoho zachraňovat, tak v první řadě sami sebe.“ Díly na sebe navazují příjemně nenásilně, čtenář se vždy dozví, co se dělo v minulosti, a pokud předchozí díl nečetl, nemusí ho to mrzet, ale může ho to navnadit na čtení, a to i přesto, že jsou některé příhody vlastně prozrazeny. Jedna z moudrostí se v této knize nachází na s. 15: „Usoudili jsme, že jedinou možností, jak se přezdívkou zbavit, je nechat si ji líbit.“ Což je, přiznejme si, hodně těžké, nicméně také dost účinné. Autor je mistrem v tvorbě neotřelých přirovnání. Všimla jsem si toho už v předchozích dílech. V tomto jsem jich napočítala 27, ale usmívala, nebo dokonce opravdu hlasitě smála jsem se na dalších nespočetných místech příběhu. Nejvíce snad na s. 96. V ilustracích se objevuje novinka: jsou někdy obohaceny o přímý výrok. Byla mi příjemná i drobnost, že jsou čísla stránek ukrytá v každé knížce v jiném symbolu příslušného dílu.

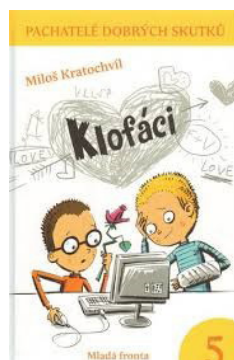
Miloš Kratochvíl:

***Pachatelé dobrých skutků 4 – Bouráci*
Nakladatelství Mladá fronta, Praha 2011**

Michal se v tomto příběhu docela dosti opře do táty a vyjmenuje mu několik důvodů, proč ho nemůže považovat za skauta. On sám se svým kamarádem Filipem však chtějí být moderními skauty. Jsou ochotni překonat ledasjakou překážku. Třeba i takovou, že je nutno

jít do školy, i když tam bude bez kamaráda. Michal svou odvahu vysvětluje na s. 8 takto: „Jdu do školy, i když je Filda nemocný. My s Filalkou se totiž chozením do školy vychováváme ke statečnosti, jako třeba toreadoři. Toreador jde do arény, i když ví, že se tam na něj vrhne rozzuřený býk, a my to máme se školou taky tak, protože ředitel Sojka se většinou rozzuří, jen nás vidí.“ V tomto dílu se dozvíme i velmi poučné zajímavosti o broucích. A kdo jste si někdy pořizovali kápézetku, protože také jste – nebo jste byli – skauty, pak vás jistě rozesměje Valouš na s. 124.

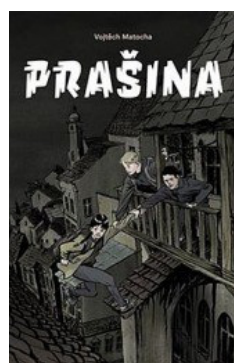
Miloš Kratochvíl:

Pachatelé dobrých skutků 5 – Klofáci
Nakladatelství Mladá fronta, Praha 2011

Pátý díl je milý, místy až něžný a opět plný úsměvných přirovnání. Zůstanou oba hoši věrnými kamarády i přes to, že milují stejnou dívku? V příběhu se dozvíme několik podstatných věcí o internetu:

1. Na netu se najde fakt všechno.
2. Ale ne všemu se dá věřit.
3. Poslechnout rady uvedené na netu se nemusí vyplatit už proto, že je mohou znát VŠICHNI.

Kratochvílovy knížky jsem četla na cestách dálkovým autobusem a byla jsem velmi ráda, když bylo vedle mne volno. Opět jsem oceňovala nápaditá přirovnání, trefná i úsměvná. Už nějakou dobu jsem se chtěla rozveselit a tato dětská pětidílná saga mi to bohatě dopřála. Proto ji doporučuji nejen dětem, ale hlavně dospělým, kteří se chtějí dobře pobavit.

Vojtěch Matocha: Prašina

Nakladatelství Paseka, Praha 2018

Tato autorova literární prvotina si rozhodně získá řadu vyspělejších dětských čtenářů. Jejich více než 250 stran může sice zpočátku některé děti zaskočit, ale začnou-li se, což se povede už na čtvrté straně textu, nepustí je příběh ze svého dosahu, dokud nedočtou až na konec. Každá z osmnácti kapitol má název, což je pro dětského čtenáře jistě příjemnější než pouhé číslování, a každá obsahuje pořádnou dávku napětí, které umocňují krátké věty a působivě doplňují temné dvoustránkové černobílé ilustrace. Nebude to lehké čtení, neboť hned v první kapitole se hlavní hrdina setká se smrtí. Jirka má za úkol dojít na Prašinu za dědečkem. Cestu zná, jindy tam chodívá s maminkou, která na Prašinu vyrostla. Tentokrát však musí sám,

protože rodiče odjeli na víkend do Říma. Má trochu nepříjemný pocit, ale ani zdaleka netuší, jak náročné situace ho čekají. V krátkosti popsat děj by bylo jako chtít popsat rychle tekoucí bouřlivou řeku. Kdo takovou neviděl, těžko si ji představí. Při čtení tohoto napětím nabitého příběhu si však snadno představíme filmovou verzi. Pokud tíha zapeklitých situací, do nichž se hrdinové dostávají v každé kapitole, přece trochu poleví a my čtenáři si oddychneme, protože se konečně něco povedlo, pak vzápětí následuje nová nesnáz. Je to knížka, která ne nechá čtenáře v klidu. Bude-li muset přestat číst, rozhodně na ni nepřestane myslet a bude horlivě hledat další volnou chvíli, aby mohl ve čtení pokračovat. Někdy je napětí skoro až příliš, tolik, že čtenář při četbě ani nedýchá. Pak nutně musí někde učinit přestávku, jít dělat něco jiného a trochu se nadechnout. V myšlenkách stejně však zůstává u příběhu. Proč na Prašinu nefunguje elektřina, to je záhada. A že se Prašina roztahuje i do dalších částí Prahy, to je navíc strašidelné. Dá se tomu nějak zabránit? Jirkův dědeček by věděl, ale potřebuje k tomu určitou věc, pro kterou se vypraví Jirka s Tondou a En. Jirka je citlivý kluk a En nečekaně chytrá holka. Jirka zpochybňuje, En dává další návrhy. Tonda se jim ztratí a znovu objeví v podivné společnosti. Jak snadné je přijít o přítele! Příběh nenechá v klidu ani dospělého čtenáře, neboť nastoluje závažné otázky lidské morálky a dopadu technického pokroku. Není to sice totéž, jako v Čapkově hře R.U.R., nicméně je to stejně zneklidňující. Když přijdeme o elektřinu, co všechno to může způsobit? Jaké by bylo přijít o všechny moderní vymoženosti? Dokážeme vůbec domyslet všechny důsledky? Ale také, jaké to je, když je člověk zvyklý někde žít a dělá, co může, aby vše zůstalo při starém?! Je zajímavé, že znepokojivé otázky lidské morálky vyslovuje pro čtenáře nejhorší postava. Svět vskutku není černobílý. Na posledních řádcích nás čeká překvapivý konec. Ale je opravdu překvapivý?

Jsou to jen dva dny. Ale jak nabitě! Akce stíhá akci. V mnoha situacích to pro naše hrdiny vypadá téměř beznadějně. Ve chvílích nejvyššího napětí, kdy to vypadá, že příběh snad ani nemůže dobře dopadnout, jsem si říkala – je to knížka pro děti. Musí to skončit hezky!

Příběh je situován do míst, která pražští čtenáři budou znát, a je otázka, nakolik to pro ně bude přitažlivé, nebo naopak.